

В края на октомври – лимитиращ фактор за развитието на есенните посеви е дефицитът на почвена влага

Автор(и): Растителна защита

Дата: 27.10.2024 Брой: 10/2024

През следващия седемдневен период агрометеорологичните условия ще се определят от относително сухо време и температури близки до обичайните за края на октомври. През периода засушаването в по-голямата част от страната ще се задълбочава и ще възпрепятства сеитбата на зимните житни култури, и нормалното протичане на началните фази от вегетацията на засетите есенници. На места северозападните и южните райони отсъства продуктивна влага в 50cm почвен слой, а в 100 cm - нивото на влагозапасите е много ниско - под 50% от ППВ (агростанциите: Кнежа, Бъзовец, Кюстендил, Сандански, Пловдив, Пазарджик, Чирпан).

Сравнително добри, над 75% от ППВ, са почвените влагозапаси в 50 и 100 cm слой на места в Източна България (Силистра, Добрич, Долни Чифлик, Ямбол), където през първата половина от есента са регистрирани валежи със стопанско значение.

До края на октомври в по-голямата част от полските райони лимитиращ фактор за развитието на есенните посеви остава дефицитът на почвена влага. През периода при засетите през първата половина на октомври посеви със зимни житни култури ще се наблюдават фазите поникване и начално листообразуване. В крайните южни райони (агростанция Любимец) засушаването ще постави под въпрос оцеляването на част от покълналите посеви.

Известен е фактът, че българското земеделие се развива при специфични агрометеорологични условия. Климатът на страната се характеризира с дефицит на атмосферна и почвена влага по време на активна вегетация на културите и формиране на добива.

През последните години се наблюдава тенденция за липса на стопански валежи през септември и октомври, особено в Южна България, които са водещ фактор за развитието на есенните посеви.

Колектив от учени от Национален институт по метеорология и хидрология, Селскостопанска академия и Аграрен университет, работещи по Националната научна програма „Здравословни храни за силна

биоикономика и качество на живот“, изготвят програми за управление на селското стопанство на базата на научни резултати.

За преодоляване изменението на хидротермичните условия се налага предприемане на съответни промени в технологията, в районирането на културите и създаване на сортове и хибриди с висока пластичност за максимално използване на природните агроклиматични ресурси във всеки един от районите на страната.

Как да се справим с трайните изменения на климата при отглеждане на зърнено-житни култури в страната?

Това е възможно чрез:

- Изместване на датите на сеитба, за да се адаптират културите към покачващите се температури;
- Отглеждане на сортове есенници с подходящ период на развитие, който ще им позволи да използват максимално натрупаната почвена вода и температури над 5 °C през месеците декември, януари и февруари;
- Използване на сортове и хибриди с по-кратък вегетационен период, като пролетни култури в районите с лятно засушаване и такива с по-дълъг вегетационен период в районите със засушаване през зимата;
- Фокусиране върху ранни и средноранни сортове през вегетационния период от април до октомври в условия на засушаване и засушаване с тенденции за повишаване на температурите, което ще позволи на културите да завършат по-рано развитието си и да изключи загубата на реколта от екстремни агрометеорологични условия;
- Търсене на съвети и компетентност на експерти за внедряване на прецизно земеделие в контекста на динамично променящи се агроклиматични условия, което ще минимизира разходите и ще повиши конкурентоспособността на производството.

Затова и доц. Златина Ур от Институт по растителни генетични ресурси „К. Малков“ – Садово препоръчва сеитбата на обикновена пшеница в Южна България да бъде изместена през първата седмица на ноември, за да позволи на културата да се развива през период с температура, по-близка до най-благоприятната. Така ще се оптимизира и продължителността на отглеждане, особено в периода на напълване на зърното при зърнените култури.

Още по темата:

Най-добрият отговор на променящите се агроклиматични условия е създаването на нови български сортове земеделски култури